

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Nordland
Kommune:	1804/Bodø
Opprinnelig funksjon:	Forsøksgård
Nåværende funksjon:	Kontorer/Bolig
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring
Totalt antall bygg:	13

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
5118	DRIFTSBYGNING	1921	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør/Utomhus	186961242	38/13
5117	HYBELHUS	1923	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør/Utomhus	186961250	38/13
5116	KONTOR/FORRETNINGSBYGG	1920	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør/Utomhus	186961277	38/13

Vern kompleks

Formål:	Ta vare på tunet på forsøksstasjonen, hovudbygningen, hybelhuset og driftsbygningen som representative bygningar og kulturmiljø av stor kulturhistorisk verdi som del av forsøkshistoria her og som del av eit verdifullt kulturlandskap,
Begrunnelse:	Husa på Vågønes er ein viktig del av Bioforsk si historie som ein av dei eldste forsøksstasjonane i landet, ser alle bygningane som blir verna er bygd tidleg i forsøksperioden. Å sikre desse bygningane og kulturmiljøet her er spesielt viktig no som Vågønes blir fråflytta og avdelinga no heiter Bioforsk Nord, Bodø. Vågønes, Bodin gard og Rønvik ligg som ei grøn lunge mellom Bodø by og markaområdet innafor. Området sin funksjon som tur- og friluftsområde er viktig. Dei småskala landskapsromma etter kulturstigen som går forbi Vågønes langs Bodøelva er omtala som ryggraden i dette kulturlandskapet. Ei utgreiing som Planteforsk gjorde i 2002 viser også at bygningsmiljøet på Vågønes er verdifullt.
Omfang:	Arealet kring bygningane i tunet og eksteriøret på hovudbygningen, hybelhuset og driftsbygningen.

Beskrivelse kulturmiljø

Vågønes ligg inntil Bodin gard som saman med Rønvik gard framstår som ei grøn lunge mellom Bodø by og markaområdet innanfor. Området sin funksjon som tur- og friluftsområde er stor. Ryggraden i dette kulturlandskapet er dei småskala landskapsrom langs Bødøelva og kulturstigen som går forbi Vågønes.

Vågønes og gardane ikring representerer gamal jordbrukslandskap, og i ytterkanten på tunet til Vågønes er det gamle gravpassar og fornminne.

Eiendomshistorikk

I 1914 søkte Nordlands amtsting staten om å opprette ein forsøksstasjon for Tromsø stift. Nordlands Landhusholdningsselskap fremma ein liknande søknad i 1916, med uttale frå 40 ulike heradstyrer. Det førte til at Stortinget i 1918 ga eit stipend til utdanning av ein forsøksleiar for Nord-Norge. Søknaden i 1914 gjekk ut på å etablere ein forsøksgard i Tromsø stift. Ei studiereise som landbruksdirektøren, Stortingets landbrukskomite og forsøksleiar Glærum ved forsøksgården Voll gjorde, konkluderte med at "én forsøksstasjon for den vidløftige og forskjelligartede landsdel ikke vil kunne løse oppgaven. Foruten en stasjon i Nordland bør en stasjon anlegges i Tromsø amt, helst nord i amtet".

I 1920 kjøpte staten bygselbruket Vågø og plassen Vågønes av Nordland amt. Desse bruka vart slått saman og sette i drift. Etter at Holt blei etablert i 1923 vart Nordland fylke ansvarsområde for Vågønes.

Verneverdige bygg

Byggnr: 5116
GAB nr: 186961277
Navn: KONTOR/FORRETNINGS BYGG
Oppført: 1920

Byggnr: 5117
GAB nr: 186961250
Navn: HYBELHUS
Oppført: 1923

Byggnr: 5118
GAB nr: 186961242
Navn: DRIFTSBYGNING
Oppført: 1921

Foto: Bioforsk

BYGNING 5118 DRIFTSBYGNING

Kompleks 1855 BIOFORSK NORD, BODØ

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	BIOFORSK
GAB nr:	186961242
Gnr/bnr:	38/13
Oppført:	1921
Byggherre:	Landbruksdepartementet
Arkitekt:	Ukjent
Opprinnelig funksjon:	Landbruk
Nåværende funksjon:	Landbruk
Bygningsart:	Driftsbygning
Regulering:	Uregulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er oppført på kjeller og ringmur i støypt betong med panelt bindingsverk og med saltak tekt med hoggen skifer. Først vart dei to parallellfløyane oppført, tre år seinare mellomfløya. Bygningen har to låvebruer i betong og eit tilbygg med saltak.

Sammendrag bygningshistorie

Driftsbygningen er tredelt. Husdyrfjøset med låve vart bygd i 1921, og denne delen har vore nytta til husdyr fram til nyleg. Husdyrfjøset har vore ombygd og modernisert fleire gong i takt med den teknologiske utviklinga i landbruket.

Parallelt med husdyrfjøset vart det same året bygd forsøkslåve med same utsjånad. Forsøkslåven har hatt ulike funksjonar opp gjennom tidene. Under krigen var delar av bygget nytta som barneskule, og i ei tid vart avisa Nordlandsposten trykt her. Også landbrukstidskriftet Norden hadde tilhald her fram til nyleg. I dag er delar av bygget ombygd til kantine, møterom, kontor mv. og huset har ein gjennomgang til veksthusa nedanfor.

I 1924 vart husdyrfjøset og forsøkslåven knytte saman med eit vinkelbygg, ei midtfløy som framstår som det dominerande elementet i tunet. I dag er denne fløya ein forsøkslåve slik det er mange av i Bioforsk. Bygget har i mange år hatt eit In Vitro-laboratorium, det einaste i sitt slag i Norden.

Bygningshistorikk

1921	Husdyrfjøset og forsøkslåven vart bygd
1924	I 1924 vart husdyrfjøset og forsøksfløya knytt saman med eit vinkelbygg, ei midtfløy. Vinkelbygget er det som idag kallast for forsøkslåve. Utvendig har huset omlag same bygningskropp, men vindaugo og nye låvebruer har endra karakteren til huset. Bygningen har også innvendig endra karakter ved å ha ulike funksjonar opp gjennom tidene, som barneskule, som avistrykkeri, og i nyare tid som kontorbygg med kantine og møterom.

Vern

Formål:	Ta vare på ei representativ og sentral bygning i tunet, som del av eit variert og verdifullt kultur- og bygningsmiljø frå tida som forsøksstasjon for Nordland fylke.
Begrunnelse:	Bygningen inneheld ein variert og interessant historie både som forsøksstasjon, men også fordi huset har vore nytta som barneskule og utgjevingsstad for Nordlandsposten og landbrukstidskriftet Norden. Bygningen pregar dessutan tunet i stor grad og er såleis ein viktig del av eit verneverdig kultur- og bygningsmiljø.
Omfang:	Eksteriøret.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

BYGNING 5118 DRIFTSBYGNING

Kompleks 1855 BIOFORSK NORD, BODØ

Foto: Håkon Skarstad

Foto: Håkon Skarstad

Foto: Lars Jacob Hvinden-Haug

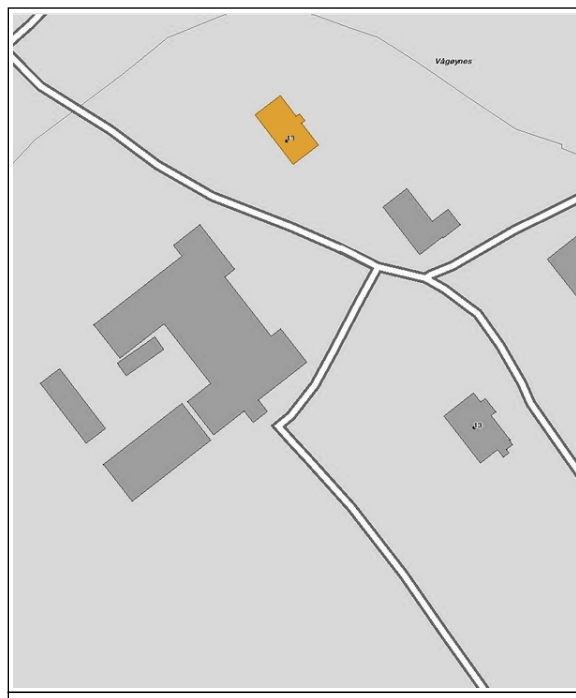
Foto: Håkon Skarstad

BYGNING 5117 HYBELHUS

Kompleks 1855 BIOFORSK NORD, BODØ

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	BIOFORSK
GAB nr:	186961250
Gnr/bnr:	38/13
Oppført:	1923
Byggherre:	Landbruksdepartementet
Arkitekt:	Ukjend
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Bolig/bosetning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Uregulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er oppført på kjellar i støypt betong med panelt bindingsverk og med saltak tekt med hoggen skifer.

Sammendrag bygningshistorie

Hybelhuset, også kalla internatet, vart bygd som husvære for sommarhjelpa, og delar av huset har vore nytta som det heilt fram til i dag. I seinare tid har huset vore ombygd innvendig og har i dag fleire hyblar som blir leigde ut.

Vern

Formål:	Ta vare på ei representativ og sentral bygning i tunet som del av eit variert og verdifullt kultur- og bygningsmiljø frå tida som forsøksstasjon for Nordland fylke.
Begrunnelse:	Huset vart bygd som husvære for sommarhjelp og røktaren, og bygningar med tilsvarende formål vart bygd på dei fleste forsøksgardane føre krigen. Huset pregar gardstunet i nord. Huset har vore ombygd fleire gong, og har dei siste åra vore leigd ut som hyblar.
Omfang:	Eksteriøret
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Foto: Håkon Skarstad

BYGNING 5116 KONTOR/FORRETNINGSBYGG

Kompleks 1855 BIOFORSK NORD, BODØ

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	BIOFORSK
GAB nr:	186961277
Gnr/bnr:	38/13
Oppført:	1920
Byggherre:	Landbruksdepartementet
Arkitekt:	Ukjend
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Offentlig forvaltning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Uregulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er oppført på kjellar i støypt betong med panelt bindingsverk og med saltak tekt med hoggen skifer. Huset har påbygd inngangsparti

Sammendrag bygningshistorie

Huset vart bygd som bustad for forsøksleiaren og assistenten som også hadde kontor her. Då det vart behov for meir kontorplass vart det bygd ny bustad for forsøksleiaren i 1960. Huset framstår som ein vanleg bustad. Huset er ein del ombygd og vart fram til i 2008 nytta som kontor for administrasjonen og forskarane, Dei flytta då over til distriktshøgskulen.

Vern

Formål:	Ta vare på sentrale delar av tunet på Vågønes som forsøksgard og som del av eit viktig kulturmiljø.
Begrunnelse:	Huset er det første som vart bygd på Vågønes etter at garden vart forsøkstasjon. Bygningen er ombygd og restaurert mange gonger, men huset med hagen pregar kulturmiljøet her i stor grad. Huset er ein sentral del av bygnings- og kulturmiljøet på Vågønes.
Omfang:	Eksteriøret.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Foto: Håkon Skarstad

Foto: Håkon Skarstad